

Putovima Ganga

Na peščanim plažama duž reke susrećem srećne ljude, Indijce, Evropljane, Australijance, Amerikance...

Snežana Radojičić

instruktor joga

III deo

Jogi, koga sam upoznala na svom proputovanju kroz Indiju, jednom prilikom mi je rekao da zemlja koja ima „Mahambharatu“, jednu od najdužih i najstarijih epskih pesama na svetu, svoje filozofsko utemeljenje ne može da svede na primarni, materijalni svet. Spoznaja, rekao je, leži u ćutanju, kontemplaciji i ljubavi. Nekada su se s tim znanjem radali ljudi.

„Nekada su nastajale i najduže epske pesme...“, morala sam da dodam, sa usiljenim cinizmom nekoga ko je nedavno doputovao iz Evrope.

„Vi ste sada u Indiji“, prekorno je rekao, „Ovde se rečima pomeraju planine“.

Krenula sam u potragu za „rečima“. Gradić Rišikeš je moj novi dom za sledećih mesec dana. Mogla bih da kažem i godinu, godine... svedeno, vreme se tamo ne meri satima, već mislima. Otuđa se valjda ovde neguje kultura nenošenja sata.

KAPIJA HIMALAJA

Kapija Himalaja, grad meditacije, cilj hodočašća - Rišikeš, ušančen u klancu „svete reke“, nalazi se 20 km od Haridvara. Postoji verovanje da je snaga Ganga koji se sa Himalaja spušta u dolinu, na ovom mestu najveća. Da li kao rezultat

tek verovanja, tek ovaj mali grad je veliki centar religije i joga. Rišikeš na hindu jeziku znači „zemlja mudraca ili svetaca“ jer u njegovom srcu žive bogovi. Preko 50 ašhrama (hramova posvećenih najrazličitijim hindu božanstvima) ušušano je u dva mala mesta, Laksman Đulu i Ram Đulu, koje povezuju viseći mostovi naherani nad brzicama Ganga. Kaže se: „Bliže Rišikešu - bliže spasenju“. Legenda kaže da je, meditirajući u Rišikešu, drevni princ Lakšman postigao mokšu ili oslobođenje.

Moj izbor je skromni „gesthaus“ u centru grada. Vijugava staza posuta sitnim kamenjem, koja preseca baštu od egzotičnog bilja, vodi do moje nove kuće. Dočekuju me ljubazni domaćini. Svaki privatni hotel je mali raj za strance, a u Rišikešu je to jedan od osnovnih izvora zarade lokalnog stanovništva. Kada spustite kofere u neku od udobnih prozračnih soba, nepobitno se javlja osećaj da bi nešto trebalo da počne. A to nešto je neobično, zavodljivo i veliko.

JEZIK TAJNE

Samih stranaca je, čini se, više nego meštana. Tako je od februara 1968. kada je udarna svetska vest bila da su „Bitlsi“ sa svojim partnerkama po-

setili „Maharishi Mahes Yogi's Ashram“ i „Svarg Ashram“ u Rišikešu. Pre „Bitlsa“ ljubav ovom gradu objavio je i Džordž Harison. Kao rezultat produženog boravka „Bitlsa“ u Rišikešu, nastale su mnoge pesme na njihovom „Belom albumu“. Džon Lenon je, smatra se, pesmu „Učinio si od svakoga budalu“ posvetio Maharishiju. Ašhram u kome su „Bitlsi“ crpili inspiraciju za svetske hitove napušten je, ali i danas, 40 godina nakon njihovog boravka, idealisti iz svih krajeva dolaze da upoznaju hram koji nudi mir i stvara čuda.

Lepota mesta je nebeska. Gradić sa mediteranskim motelima, negovanim baštama i hramovima očarava jednostavnošću. Na peščanim plažama duž reke Gang susrećem srećne ljude, Indijce, Evropljane, Australijance, Amerikance... Prizor jogija koji meditira pored obale sasvim je očekivan, čak i kad ga vidite nekoliko dana zaredom na istom mestu i u istoj pozi. Ovde pada svaki zakon fizike. Po rečima velikih učitelja, pojedini jogiji uspevaju da danima, čak godinama, ništa ne jedu. To je sasvim u redu. Kada se nađete u Indiji, shvatate da je to realno u istoj meri u kojoj se kod nas preporučuju tri obroka i dve užine.

Snežana u restoranu na terasi iznad Ganga

Rišikeš, poznati joga centar

Granica između naša dva sveta je pitanje kulturološkog obrasca. U suštini, svi mi jesmo ono u šta verujemo. Uz zalazak sunca iz ašhrama se razliva najlepša hindu muzika, isprekidana zvucima zvona. Preko dana suva, zemlja polako postaje vlažna, zelenilo poprima tamne, zagasite nijanse, vrhovi Himalaja ostaju zarobljeni u snežnoj magli. U jednom od mnogih uslužnih kafea, na terasi natkriljenoj nad samu reku, sedim, pijem čaj i ponavljam: „Ovo je magija. Ako se sada i ovde, pred mojim očima, sve ove planine ispomeraju - neću trepnuti. Znaću da je to jezik tajne. Jezik Indije“.

VRAGOLASTI OSMEH

Dan počinjem u pet ujutru. Sa šoljom čaja, nagnuta nad terasu hotela, posmatram kako šarene haljine promiču trgovom. Zabavljeni oko svojih poslova, žitelji Rišikeša zauzimaju svoje pozicije po kafeima, pijačnim kolima, baštama - na pola radnog dana tek ugledaćete ih u joga stavu. To je pauza - vreme za sebe. „Pa ne živimo li mi u gradu joge?“, odgovoriće pitanjem na vašu znatiželju. U Rišikešu se nalaze najpoznatije škole joga, kao „Yoga Niketan Ashram“, „Sivananda Ashram“, „Sant Seva Ashram“ i drugi. Sve te škole bila su mesta mojih svakodnevnih hodočašća. Dva sata pre i dva po podne provodila sam u tim neobičnim kućama smisla i vežbi.

Veći deo vremena posvetila sam sivananda jogi. Karakterističan po tome što ne tretira samo telo već celokupnu osobu, ovaj stil joga predstavlja kombinaciju savremene naučne misli i drevne mudrosti. Sistem je predstavio 1936. čuveni lekar i jogi Svami Sivananda. Kasnije ju je razvio Svami Visnu Devananda. Sivananda zapravo nije posebna, već hatha joga iz koje se izvodi samo 12 osnovnih položaja (sa preko 100 varijacija), koje imaju za cilj da očuvaju vitalnost tela i uspore starenje. Sa mnom u grupi su učitelji joga iz celog sveta, Holandani, Italijani, Švedani... Zajednički jezik nam je joga i mi se odlično sporazumevamo. Posle ove škole čeka me „Rishikesh Yog Peeth“, škola registrovana od strane Joga alijanse iz SAD-a, za pružanje obuke nastavnici joga. Tu se stiče sertifikat RYT 200, priznat na međunarodnom planu.

Između časova joga šetam po gradu i primećujem, posle toliko vremena, poželjne poglede onih koje zovu „pripadnici jačeg pola“. Da li je belkinja ovde stvar prestiža ili ja zaista zračim mlad osećam u sebi? „/

važne zakoni fizike“, razmišljam, „zašto bi moje godine uticale na mogućnost da mi se - desi život. Na moje lice vraća se vragolasti osmeh i poput neke studentkinje zalutale u istočnu zemlju, uzimam iz torbe jabuku, čvrsto je grizem i obećavam sebi da ću uzeti sve od života. Odlučujem se za življu deo grada. Pijaca, po uzoru na onu iz 1001 noći. Pored kola sa naslaganim voćem, nalaze se male tezge nad kojima vredni trgovci nude papaju, mango, ananas, banane... Na pojedinim mestima se nudi drago kamenje, rubini...

JEDI, MOLI, VOLI

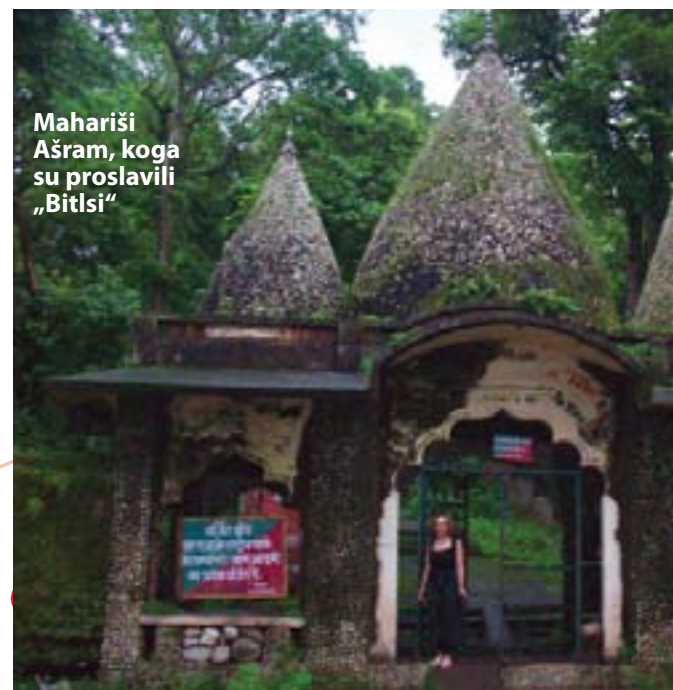
Posle nabavke - pravac motel. Tamo me čeka škola kuvanja. Vegetarijanska hrana obećava zdravlje. Moj učitelj, 20-godišnji šef kuhinje, spretno secka voće i povrće, okreće bočice sa začini- ma, nepogrešivo stavlja pravu meru. „Turmarik, korijander, garanmasala, fenjugrik...“, tera me da ponavljam za njim imena začina. Raduje me taj šareniji na stolu. Prva jela koja sam naučila da pravim su: mundal, dal (sočivo), panirkorma (jelo sa si-

etarijanski momo (testo punjeno povrćem, paranta... Ipak, njihov specijalitet ali“ (sočivo kombinovano sa različitim vrćem, brokolom i testom) i ono je najšća ponuda u njihovim restoranima. Moj učitelj je vrlo zadovoljan sa mnom.

Obećala sam sebi da ću jednog na napisati mali kuvar indijskih jela. le škole kuvanja, vreme je za masafolivid bi sročio da je ovo grad koji je film „Jedi, moli, voli“. Sve tri stava način života. Ali način života koji

nudi mnogo više od holivudske interpretacije Indije. Zemlja koja ima „Mahambharatu“, jednu od najdužih i najstarijih epskih pesama na svetu, svoje filozofsko utemeljenje ne može da svede na primarni, materijalni svet. Spoznaja, naučila sam, leži u ćutanju, kontemplaciji i ljubavi. Nekada su se s tim znanjem radali ljudi. **Ona**

„Vi ste sada u Indiji“, prekorno je rekao, „Ovde se rečima pomeraju planine“

Maharishi Ashram, koga su proslavili „Bitlsi“